

V Bruseli 12. júla 2024
(OR. en)

12229/24
ADD 1

DRS 59
ECOFIN 878
EF 242

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Európska komisia
Dátum doručenia:	11. júla 2024
Komu:	Generálny sekretariát Rady
Č. dok. Kom.:	D096465/01 - ANNEX
Predmet:	Nevymeniteľnosť meny Zmeny štandardu IAS 21

Delegáciám v prílohe zasielame dokument D096465/01 - ANNEX.

Príloha: D096465/01 - ANNEX

SK

PRÍLOHA

D096465/01

Nevymeniteľnosť meny
Zmeny štandardu IAS 21

Zmeny štandardu IAS 21 *Vplyvy zmien kurzov cudzích mien*

Menia sa odseky 8 a 26. Dopĺňajú sa odseky 8A až 8B, 19A a ich príslušné nadpisy, odseky 57A až 57B, 60L až 60M a dodatok A.

Definície

8 Ďalej uvedené pojmy sa v tomto štandarde používajú v týchto významoch:

...

Mena je *vymeniteľná* za inú menu, ak účtovná jednotka dokáže získať túto inú menu v časovom rámci, ktorý umožňuje bežné administratívne zdržanie, a prostredníctvom trhového alebo výmenného mechanizmu, pri ktorom by v dôsledku výmennej transakcie došlo k vzniku vymožiteľných práv a povinností.

...

Spresnenie definícií

Vymeniteľný (odseky A2 až A10)

8A Účtovná jednotka posudzuje, či je mena vymeniteľná za inú menu:

- a) k dátumu ocenenia; a
- b) na konkrétny účel.

8B Ak účtovná jednotka dokáže k dátumu ocenenia získať na konkrétny účel len zanedbateľnú sumu inej meny, daná mena nie je vymeniteľná za inú menu.

...

Odhad aktuálneho výmenného kurzu, keď mena nie je vymeniteľná (odseky A11 až A17)

19A Účtovná jednotka odhaduje aktuálny výmenný kurz k dátumu ocenenia, keď daná mena k uvedenému dátumu nie je vymeniteľná za inú menu (ako je opísané v odsekoch 8, 8A až 8B a A2 až A10). Cieľom účtovnej jednotky pri odhadovaní aktuálneho výmenného kurzu je zohľadniť kurz, pri ktorom by prebehla riadna výmenná transakcia k dátumu ocenenia medzi účastníkmi trhu za prevládajúcich hospodárskych podmienok.

Vykazovanie transakcií v cudzích menách vo funkčnej mene

...

Vykazovanie ku koncu následných období vykazovania

...

- 26 Keď je k dispozícii niekoľko výmenných kurzov, použije sa ten, pri ktorom mohli byť budúce peňažné toky reprezentované transakciou alebo zostatok vyrovnané, ak by tieto peňažné toky nastali k dátumu ocenenia.

...

Zverejňovanie

...

- 57A Keď účtovná jednotka odhaduje aktuálny výmenný kurz, pretože mena nie je vymeniteľná za inú menu (pozri odsek 19A), zverejňuje informácie, ktoré umožnia používateľom jej účtovnej závierky pochopiť, ako mena, ktorá nie je vymeniteľná za inú menu, ovplyvňuje alebo podľa očakávaní ovplyvní finančnú výkonnosť, finančnú situáciu a peňažné toky účtovnej jednotky. V snahe dosiahnuť tento cieľ účtovná jednotka zverejňuje informácie o:

- a) povahe a finančných účinkoch toho, že daná mena nie je vymeniteľná za inú menu;
- b) použitom aktuálnom výmennom kurze/kurzoch;
- c) postupe odhadovania; a
- d) rizikách, ktorým je účtovná jednotka vystavená z dôvodu, že daná mena nie je vymeniteľná za inú menu.

- 57B V odsekoch A18 až A20 sa spresňuje, ako účtovná jednotka uplatňuje odsek 57A.

Dátum nadobudnutia účinnosti a prechodné ustanovenia

...

- 60L Dokumentom *Nevymeniteľnosť meny*, vydaným v auguste 2023, sa zmenili odseky 8 a 26 a doplnili odseky 8A až 8B, 19A, 57A až 57B a dodatok A. Účtovná jednotka uplatňuje tieto zmeny na ročné obdobia vykazovania, ktoré sa začínajú 1. januára 2025 alebo neskôr. Skoršie uplatňovanie je povolené. Ak účtovná jednotka uplatňuje tieto zmeny na skoršie obdobie, túto skutočnosť zverejní. Dátumom prvotného uplatnenia je začiatok ročného obdobia vykazovania, v ktorom účtovná jednotka po prvýkrát uplatní tieto zmeny.

- 60M Pri uplatňovaní dokumentu *Nevymeniteľnosť meny* účtovná jednotka neprehodnocuje porovnávacie informácie. Namiesto toho:

- a) ak účtovná jednotka vykazuje transakcie denominované v cudzej mene vo svojej funkčnej mene a k dátumu prvotného uplatnenia dospeje k záveru, že jej funkčná mena nie je vymeniteľná za cudziu menu, alebo prípadne dospeje k záveru, že cudzia mena nie je vymeniteľná za jej funkčnú menu, účtovná jednotka k dátumu prvotného uplatnenia:
 - i) prepočíta dotknuté peňažné položky v cudzej mene a nepeňažné položky oceňované reálnou hodnotou v cudzej mene s použitím odhadovaného aktuálneho výmenného kurzu k uvedenému dátumu; a
 - ii) vykáže akýkoľvek účinok prvotného uplatnenia zmien ako úpravu počiatočného stavu nerozdelených ziskov;
- b) ak účtovná jednotka používa inú prezentačnú menu, než je jej funkčná mena, alebo prepočítava výsledky a finančnú situáciu zahraničnej prevádzky a k dátumu prvotného uplatnenia dospeje k záveru, že jej funkčná mena (alebo funkčná mena zahraničnej prevádzky) nie je vymeniteľná za jej prezentačnú menu, alebo prípadne dospeje k záveru, že jej prezentačná mena nie je vymeniteľná za jej funkčnú menu (alebo funkčnú menu zahraničnej prevádzky), účtovná jednotka k dátumu prvotného uplatnenia:

- i) prepočíta dotknuté aktíva a záväzky s použitím odhadovaného aktuálneho výmenného kurzu k uvedenému dátumu;
- ii) prepočíta dotknuté položky vlastného imania s použitím odhadovaného aktuálneho výmenného kurzu k uvedenému dátumu, ak je funkčná mena účtovnej jednotky hyperinflačná; a
- iii) vykáže akýkoľvek účinok prvotného uplatnenia zmien ako úpravu kumulatívnej výšky rozdielov z prepočtu, pričom tieto sa kumulujú v samostatnej zložke vlastného imania.

...

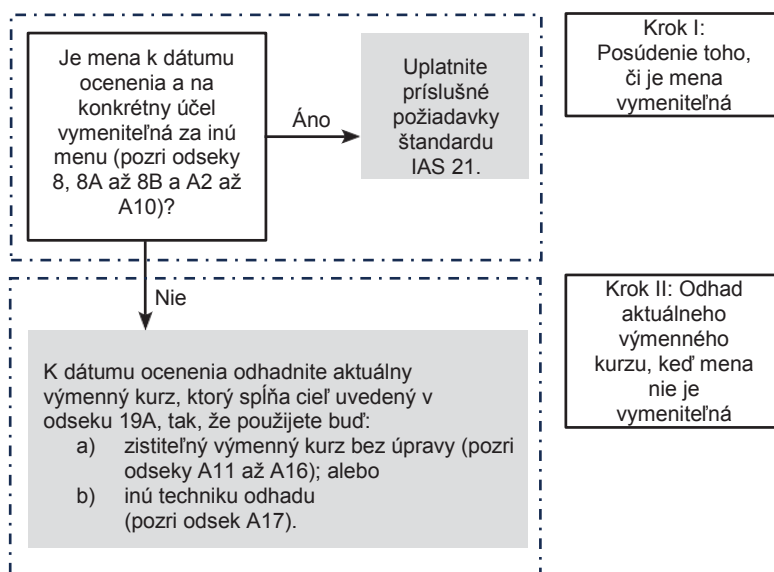
Dodatok A

Návod na uplatňovanie

Tento dodatok tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto štandardu.

Vymeniteľnosť

- A1 Účelom nasledujúceho diagramu je pomôcť účtovným jednotkám pri posudzovaní, či je mena vymeniteľná, a pomôcť im odhadnúť aktuálny výmenný kurz, keď mena vymeniteľná nie je.

Krok I: Posúdenie toho, či je mena vymeniteľná (odseky 8 a 8A až 8B)

- A2 Odseky A3 až A10 obsahujú návod na uplatňovanie, ktorý má účtovnej jednotke pomôcť posúdiť, či je mena vymeniteľná za inú menu. Účtovná jednotka môže určiť, že mena nie je vymeniteľná za inú menu aj vtedy, keď táto iná mena môže byť vymeniteľná opačným smerom. Účtovná jednotka môže napríklad určiť, že mena PC nie je vymeniteľná za menu LC, aj vtedy, keď je mena LC vymeniteľná za menu PC.

Časový rámec

- A3 V odseku 8 sa aktuálny výmenný kurz vymedzuje ako výmenný kurz pre okamžitú dodávku. Výmenná transakcia však nemusí byť vždy úplná okamžite, a to z dôvodu právnych alebo regulačných požiadaviek alebo z praktických dôvodov, ako sú štátne sviatky. Bežné administratívne oneskorenie pri získavaní inej meny nebráni tomu, aby bola mena vymeniteľná za túto inú menu. Čo sa považuje za bežné administratívne oneskorenie, závisí od konkrétnych skutočností a okolností.

Schopnosť získať inú menu

- A4 Pri posudzovaní toho, či je mena vymeniteľná za inú menu, účtovná jednotka zvažuje svoju schopnosť získať inú menu, a nie svoj zámer alebo rozhodnutie tak urobiť. S výhradou ostatných požiadaviek uvedených v odsekoch A2 až A10 je mena vymeniteľná za inú menu vtedy, ak účtovná jednotka dokáže priamo alebo nepriamo získať inú menu, a to aj vtedy, ak to má v úmysle alebo sa rozhodne tak neurobiť. Napríklad s výhradou ostatných požiadaviek uvedených v odsekoch A2 až A10 bez ohľadu na to, či účtovná jednotka má v úmysle alebo sa rozhodne získať menu PC, je mena LC vymeniteľná za menu PC, ak účtovná jednotka dokáže buď vymeniť menu LC za menu PC, alebo vymeniť menu LC za inú menu (FC) a následne vymeniť menu FC za menu PC.

Trhy alebo výmenné mechanizmy

- A5 Pri posudzovaní toho, či je mena vymeniteľná za inú menu, účtovná jednotka zohľadňuje len trhy alebo výmenné mechanizmy, v rámci ktorých by v dôsledku transakcie výmeny meny za inú menu došlo k vzniku vymožitelných práv a povinností. Vymožitelnosť je otázkou práva. To, či by pri výmennej transakcii na trhu alebo v rámci výmenného mechanizmu došlo k vzniku vymožitelných práv a povinností, závisí od konkrétnych skutočností a okolností.

Účel získania inej meny

- A6 Pre rôzne druhy použitia meny môžu byť k dispozícii rôzne výmenné kurzy. Napríklad jurisdikcia, ktorá čelí tlakom v oblasti svojej platobnej bilancie, by mohla odrádzať od remitencií kapitálu (napríklad vyplácanie dividend) do iných jurisdikcií, no zároveň by mohla podporovať dovoz konkrétneho tovaru z týchto jurisdikcií. Za takýchto okolností by príslušné orgány mohli:
- a) stanoviť preferenčný výmenný kurz pre dovoz tohto tovaru a „sankcionovaný“ výmenný kurz pre remitencie kapitálu do iných jurisdikcií, čo by viedlo k uplatňovaniu rozdielnych výmenných kurzov na rozdielne výmenné transakcie; alebo
 - b) sprístupniť inú menu len na účely platby za dovoz tohto tovaru, a nie za remitencie kapitálu do iných jurisdikcií.
- A7 To, či je mena vymeniteľná za inú menu, by teda mohlo závisieť od účelu, na ktorý účtovná jednotka danú inú menu získa (alebo hypoteticky možno bude potrebovať získať). Pri posudzovaní vymeniteľnosti platí, že:
- a) keď účtovná jednotka vykazuje transakcie denominované v cudzej mene vo svojej funkčnej mene (pozri odseky 20 až 37), účtovná jednotka predpokladá, že jej účelom pri získavaní inej meny je realizovať alebo vysporiadať jednotlivé transakcie, aktíva alebo záväzky v cudzej mene;
 - b) keď účtovná jednotka používa prezentačnú menu inú, než je jej funkčná mena (pozri odseky 38 až 43), účtovná jednotka predpokladá, že jej účelom pri získavaní inej meny je realizovať alebo vysporiadať jej čisté aktíva alebo čisté záväzky;
 - c) keď účtovná jednotka prepočítava výsledky a finančnú situáciu zahraničnej prevádzky do prezentačnej meny (pozri odseky 44 až 47), účtovná jednotka predpokladá, že jej účelom pri získavaní inej meny je realizovať alebo vysporiadať jej čistú investíciu do zahraničnej prevádzky.
- A8 Čisté aktíva účtovnej jednotky alebo jej čistá investícia do zahraničnej prevádzky sa môžu realizovať napríklad formou:
- a) rozdelenia finančného výnosu vlastníkom účtovnej jednotky;
 - b) príjmu finančného výnosu zo zahraničnej prevádzky účtovnej jednotky; alebo
 - c) spätného získania investície účtovnou jednotkou alebo vlastními účtovnej jednotky, napríklad vyradením investície.
- A9 Účtovná jednotka posudzuje, či je mena vymeniteľná za inú menu, osobitne na každý účel uvedený v odseku A7. Účtovná jednotka napríklad posudzuje vymeniteľnosť na účely vykazovania transakcií denominovaných v cudzej mene vo svojej funkčnej mene [pozri odsek A7 písm. a)] oddelene od vymeniteľnosti na účely prepočtu výsledkov a finančnej situácie zahraničnej prevádzky [pozri odsek A7 písm. c)].

Schopnosť získať len obmedzené sumy inej meny

- A10 Mena nie je vymeniteľná za inú menu, ak účtovná jednotka na účel uvedený v odseku A7 dokáže získať len zanedbateľnú sumu tejto inej meny. Účtovná jednotka posudzuje významnosť sumy tejto inej meny, ktorú je schopná získať na konkrétny účel, tak, že túto sumu porovná s celkovou sumou tejto inej meny požadovanou na uvedený účel. Napríklad účtovná jednotka s funkčnou menou LC má záväzky denominované v mene FC. Účtovná jednotka posudzuje, či celková suma meny FC, ktorú môže získať na účely vyrovnania týchto záväzkov, nepresahuje zanedbateľnú sumu v porovnaní so súhrnnou sumou (súčtom) salda jej záväzkov denominovaných v mene FC.

Krok II: Odhad aktuálneho výmenného kurzu, keď mena nie je vymeniteľná (odsek 19A)

- A11 V tomto štandarde sa nespresňuje, ako účtovná jednotka odhaduje aktuálny výmenný kurz na splnenie cieľa uvedeného v odseku 19A. Účtovná jednotka môže použiť zistiteľný výmenný kurz bez úpravy (pozri odseky A12 až A16) alebo inú techniku odhadu (pozri odsek A17).

Použitie zistiteľného výmenného kurzu bez úpravy

- A12 Pri odhadovaní aktuálneho výmenného kurzu, ako sa vyžaduje v odseku 19A, môže účtovná jednotka použiť zistiteľný výmenný kurz bez úpravy, ak tento zistiteľný výmenný kurz spĺňa cieľ uvedený v odseku 19A. Medzi príklady zistiteľného výmenného kurzu patria:
- a) aktuálny výmenný kurz na iný účel než ten, na ktorý účtovná jednotka posudzuje vymeniteľnosť (pozri odseky A13 až A14); a
 - b) prvý výmenný kurz, pri ktorom účtovná jednotka dokáže získať inú menu na konkrétny účel po obnovení vymeniteľnosti danej meny (prvý nasledujúci výmenný kurz) (pozri odseky A15 až A16).

Použitie zistiteľného výmenného kurzu na iný účel

- A13 Mena, ktorá nie je na jeden účel vymeniteľná za inú menu, môže byť za uvedenú menu vymeniteľná na iný účel. Účtovná jednotka by napríklad mohla byť schopná získať menu na dovoz konkrétneho tovaru, ale nie na vyplácanie dividend. V takýchto situáciách môže účtovná jednotka dospieť k záveru, že zistiteľný výmenný kurz na iný účel spĺňa cieľ uvedený v odseku 19A. Ak daný kurz spĺňa cieľ uvedený v odseku 19A, účtovná jednotka môže tento kurz použiť ako odhadovaný aktuálny výmenný kurz.
- A14 Pri posudzovaní toho, či takýto zistiteľný výmenný kurz spĺňa cieľ uvedený v odseku 19A, účtovná jednotka popri iných aspektoch zohľadňuje:
- a) *to, či existujú viaceré zistiteľné výmenné kurzy* – existencia viac než jedného zistiteľného výmenného kurzu by mohla naznačovať, že výmenné kurzy sú nastavené tak, aby účtovné jednotky podnecovali k získaniu, resp. odrádzali od získania inej meny na konkrétne účely. Tieto zistiteľné výmenné kurzy môžu zahŕňať „stimul“ alebo „sankciu“, a teda nemusia odzrkadľovať prevládajúce hospodárske podmienky;
 - b) *účel, na ktorý je mena vymeniteľná* – ak účtovná jednotka dokáže získať inú menu len na obmedzené účely (ako napríklad dovoz núdzových zásob), zistiteľný výmenný kurz nemusí odzrkadľovať prevládajúce hospodárske podmienky;
 - c) *povaha výmenného kurzu* – pri plávajúcom zistiteľnom výmennom kurze je väčšia pravdepodobnosť, že odzrkadľuje prevládajúce hospodárske podmienky, než pri výmennom kurze, ktorý pravidelnými zásahmi stanovujú príslušné orgány;
 - d) *frekvencia aktualizácií výmenných kurzov* – pri zistiteľnom výmennom kurze, ktorý sa v priebehu času nemení, je menšia pravdepodobnosť, že odzrkadľuje prevládajúce hospodárske podmienky, než pri zistiteľnom výmennom kurze, ktorý sa aktualizuje každý deň (alebo ešte častejšie).

Použitie prvého nasledujúceho výmenného kurzu

- A15 Mena, ktorá nie je k dátumu ocenenia na konkrétny účel vymeniteľná za inú menu, sa vymeniteľnou za uvedenú menu na uvedený účel môže stať neskôr. V takýchto situáciách môže účtovná jednotka dospieť k záveru, že prvý nasledujúci výmenný kurz spĺňa cieľ uvedený v odseku 19A. Ak daný kurz spĺňa cieľ uvedený v odseku 19A, účtovná jednotka môže tento kurz použiť ako odhadovaný aktuálny výmenný kurz.
- A16 Pri posudzovaní toho, či prvý nasledujúci výmenný kurz spĺňa cieľ uvedený v odseku 19A, účtovná jednotka popri iných aspektoch zohľadňuje:
- a) *čas medzi dátumom ocenenia a dátumom, ku ktorému sa obnoví vymeniteľnosť* – čím je toto obdobie kratšie, tým je pravdepodobnejšie, že prvý nasledujúci výmenný kurz bude odzrkadľovať prevládajúce hospodárske podmienky;
 - b) *miery inflácie* – keď v hospodárstve existuje vysoká inflácia, a to aj vtedy, keď je hospodárstvo hyperinflačné (ako sa uvádza v štandarde IAS 29 *Finančné vykazovanie v hyperinflačných ekonomikách*), ceny sa často menia rýchlo, dokonca aj niekoľkokrát za deň. Z toho vyplýva, že

prvý nasledujúci výmenný kurz meny takéhoto hospodárstva nemusí odzrkadľovať prevládajúce hospodárske podmienky.

Používanie inej techniky odhadu

- A17 Účtovná jednotka, ktorá používa inú techniku odhadu, môže použiť akýkoľvek zistiteľný výmenný kurz – vrátane kurzov z výmenných transakcií na trhoch alebo v rámci výmenných mechanizmov, v dôsledku ktorých nedochádza k vzniku vymožitelných práv a povinností – a podľa potreby tento kurz upraviť tak, aby splňal cieľ uvedený v odseku 19A.

Zverejňovanie, keď mena nie je vymeniteľná

- A18 Účtovná jednotka zvažuje, aká miera podrobností je potrebná na splnenie cieľa zverejňovania uvedeného v odseku 57A. Účtovná jednotka zverejňuje informácie uvedené v odsekoch A19 až A20 a akékoľvek dodatočné informácie, ktoré sú potrebné na splnenie cieľa zverejňovania uvedeného v odseku 57A.

- A19 Pri uplatňovaní odseku 57A účtovná jednotka zverejňuje:

- a) menu a opis obmedzení, ktoré majú za následok, že uvedená mena nie je vymeniteľná za inú menu;
- b) opis dotknutých transakcií;
- c) účtovnú hodnotu dotknutých aktív a záväzkov;
- d) použité aktuálne výmenné kurzy a to, či sú tieto kurzy:
 - i) zistiteľnými výmennými kurzmi bez úpravy (pozri odseky A12 až A16); alebo
 - ii) aktuálnymi výmennými kurzmi, ktoré boli odhadnuté inou technikou odhadu (pozri odsek A17);
- e) opis akejkoľvek techniky odhadu, ktorú účtovná jednotka použila, a kvalitatívne a kvantitatívne informácie o vstupných údajoch a predpokladoch použitých pri tejto technike odhadu; a
- f) kvalitatívne informácie o každom druhu rizika, ktorému je účtovná jednotka vystavená z toho dôvodu, že mena nie je vymeniteľná za inú menu, a informácie o povahe a účtovej hodnote aktív a záväzkov vystavených každému druhu rizika.

- A20 Ak funkčná mena zahraničnej prevádzky nie je vymeniteľná za prezentačnú menu, alebo prípadne ak prezentačná mena nie je vymeniteľná za funkčnú menu zahraničnej prevádzky, účtovná jednotka zverejňuje aj:

- a) názov zahraničnej prevádzky; či je zahraničná prevádzka dcérskou spoločnosťou, spoločnou prevádzkou, spoločným podnikom, pridruženým podnikom alebo pobočkou; a jej hlavné miesto podnikania;
- b) súhrn finančných informácií o zahraničnej prevádzke; a
- c) povahu a podmienky akýchkoľvek zmluvných dojednaní, na základe ktorých by sa od účtovej jednotky mohlo vyžadovať, aby zahraničnej prevádzke poskytla finančnú podporu, vrátane udalostí alebo okolností, ktoré by účtovnú jednotku mohli vystaviť strate.

Mení sa nadpis.

Dodatok B

Zmeny ďalších dokumentov

Zmeny štandardu IFRS 1 *Prvé uplatnenie medzinárodných štandardov finančného výkazníctva*

Menia sa odseky 31C a D27 a dopĺňa sa odsek 39AI.

Prezentácia a zverejňovanie

...

Vysvetlenie prechodu na IFRS

...

Použitie reprodukčnej ceny po ťažkej hyperinflácii

- 31C Ak sa účtovná jednotka rozhodne oceniť aktíva a záväzky reálnou hodnotou a použiť túto reálnu hodnotu ako reprodukčnú cenu vo svojom otváracom výkaze o finančnej situácii podľa IFRS z dôvodu ťažkej hyperinflácie (pozri odseky D26 až D30), v prvej účtovnej závierke účtovnej jednotky podľa IFRS sa musí podať vysvetlenie, ako a prečo účtovná jednotka mala – a potom prestala mať – funkčnú menu, ktorá podlieha ťažkej hyperinflácii.

...

Dátum nadobudnutia účinnosti

...

- 39AI Dokumentom *Nevymeniteľnosť meny* (zmeny štandardu IAS 21), vydaným v auguste 2023, sa zmenili odseky 31C a D27. Účtovná jednotka uplatňuje tieto zmeny pri uplatňovaní štandardu IAS 21 (v znení zmien z augusta 2023).

...

Dodatok D

Výnimky z iných štandardov IFRS

...

Ťažká hyperinflácia

...

- D27 Mena hyperinflačnej ekonomiky je dotknutá ťažkou hyperinfláciou, ak má obe tieto vlastnosti:
- a) spoľahlivý všeobecný cenový index nie je k dispozícii všetkým účtovným jednotkám, ktoré majú transakcie a zostatky v danej mene;
 - b) mena nie je vymeniteľná za relatívne stabilnú cudziu menu. Vymeniteľnosť sa posudzuje v súlade so štandardom IAS 21.